

מדינת ישראל
משרד החינוך
מנהל כא"ב תיאום ובקרה
האגף לחינוך מבוגרים

רמת הבחינה : השכלת יסוד
מועד הבחינה : חורף תשע"ג, 2013
מספר שאלון : 663160

תיכונות
ככה עולים כיתה בחיים

הבנת הנקרא והבעה
מבחן סיום מסלול השכלת יסוד
הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה : שעתיים וחצי.
ב. מבנה השאלון ומפתח הערכה :
חלק ראשון -	תעודת זהות של הקטע ותחום הקטע	10 נקודות
חלק שני -	תוכן וכוונה	35 נקודות
חלק שלישי -	מבנה הטקסט וארגונו	15 נקודות
חלק רביעי -	הבנת לשון הקטע	20 נקודות
חלק חמישי -	הבעה בכתב	20 נקודות

סה"כ 100 נקודות

ג. מלאו את הפרטים הבאים :	פרטי מרכז ההשכלה :
מספר נבחן : _____	שם המוסד : _____
שם נבחן : _____	שם היישוב : _____
שם משפחה _____ פרטי _____	שם מרכז הבחינה : _____
מס' ת"ז : _____	
מס' ת"ז : _____	

הדבק מדבקת נבחן	הדבק מדבקת שאלון

בהצלחה!

שם המעריך : _____
ציון הבחינה : _____

מילות מפתח:

קשישים, אותיות, חוק,
כנסת, בנקים, סבתא, מאבק,
נכדה

הכנסת עוזרת לסבתא ולסבא / אריק בנדר

1. לאנשים קשישים יש בעיות גופניות. בדרך כלל יש להם קושי בראייה, והם מתקשים לקרוא אותיות קטנות. לאוכלוסייה זו קשה לקרוא את חשבונות הבנק, כי הם כתובים באותיות קטנות. הקשישים מבקשים מאנשים אחרים לקרוא להם את החשבונות, וכך הם מגלים את מצבם הכלכלי. השנה אישרו בכנסת חוק המסייע לקשישים. לפי החוק החדש, הבנקים חייבים להשתמש באותיות יותר גדולות מן הרגיל במכתבים הנשלחים לאנשים קשישים.

2. החוק הזה נקרא בשם "חוק סבתא אהובה" על שם סבתא אחת מירושלים. סבתא אהובה רצתה לקרוא בעצמה את חשבונות הבנק שלה. היא לא רצתה להיות תלויה באחרים ולחשוף מידע פרטי. היא הבינה שהקושי הוא לא רק שלה אלא גם של קשישים אחרים. לכן במשך שנים היא התכתבה עם הבנקים, ודרשה להגדיל את האותיות במכתבים שהם שולחים לאנשים קשישים.

3. אבל הבנקים המשיכו לכתוב לקשישים בגודל הרגיל. הם לא הסכימו לשינוי ולא נענו לבקשה. סבתא אהובה המשיכה במאבק עד יום מותה. היה לה מאוד חשוב שהבנקים יקבלו את דרישתה. בשנת 2009 נפטרה סבתא אהובה והנכדה שלה החליטה להמשיך את המאבק, כי היא ידעה שזה הרצון של סבתה. הנכדה פנתה לאחד מחברי הכנסת וביקשה ממנו להפוך את ה"צוואה" של סבתא אהובה לחוק.

4. חבר-הכנסת קיבל את הבקשה של הנכדה. רק אחרי תהליך ארוך הוא בישר לנכדה: "הצוואה של סבתא אהובה התגשמה." כלומר, הדרישה של סבתא הפכה לחוק. סבתא אהובה ונכדתה הצליחו במאבק שלהם. מקרה זה מוכיח שגם אזרחים יכולים להשפיע על החוקים במדינה.

5. בכנסת הגישו הצעת חוק נוסף שעוזר לאוכלוסיה המבוגרת. חוק זה נקרא בשם: "חוק הסבא". נהגים קשישים מתקשים בהליכה ולפעמים הם נאלצים להקנות את הרכב שלהם במקומות מרוחקים וגם מסוכנים. לפי החוק החדש חייבים להקנות מקומות חנייה מיוחדים עבור נהגים בני 80 ומעלה. מקומות החנייה האלה יהיו קרובים למעליות, לכניסה לבניינים או לחנויות כמו המקומות שמקבלים הנכים.

6. שני החוקים האלה הם חוקים אנושיים וחשובים. שניהם באים להקל על החיים של האוכלוסייה המבוגרת.

מתוך עיתון: "מעריב"

מאי - 2012

חלק ראשון – תעודת הזהות של הקטע ותחום הקטע (סה"כ 10 נקודות)
ענו על השאלות הבאות.

1. (4 נקודות)

א. השלימו

כותרת הקטע היא _____
את הקטע כתב (ה) _____
הקטע התפרסם בשנת _____
המקור של הקטע הוא _____

ב. מתי התפרסם הקטע ? (2 נקודות)

(סמנו את התשובה הנכונה)

לפני בערך-

3 שנים

2 שנים

8 חודשים

ג. הקטע עוסק בתחום: (4 נקודות)

(סמנו את התשובה הנכונה. היעזרו במילות המפתח ובתעודת הזהות של הקטע.)

- ספרות
- אזרחות
- איכות הסביבה
- היסטוריה

חלק שני – תוכן וכוונה (לכל תשובה נכונה 5 נקודות סה"כ 35 נקודות)

2. לקשישים קשה לקרוא את חשבונות הבנק שלהם.
מהי הסיבה לפי פסקה 1 ?

3. בפסקה 1 כתוב: "השנה אישרו בכנסת חוק המסייע לקשישים."
מהו החוק ?

4. סבתא אהובה ביקשה מהבנקים: (פסקה 2)
(סמנו את התשובה הנכונה)
א. לקבל את הקשישים הבאים לבנק ללא תור.
ב. לכתוב לקשישים באותיות יותר גדולות.

5. איך הגיבו הבנקים לבקשה של סבתא אהובה? (פסקה 3)

6. "חוק סבתא אהובה" נקרא בשם זה כי : (פסקה 2,4)
(סמנו את התשובה הנכונה)
א. החוק נקבע רק בשביל סבתא אהובה.
ב. החוק נקבע בזכות המאבק של סבתא אהובה.

7. בפסקה 3 כתוב: "להפוך את ה"צוואה" של סבתא אהובה לחוק".

כותב הקטע התכוון ש:

(סמנו את התשובה הנכונה)

א. הבנקים יהיו חייבים לקבל את הבקשה של סבתא אהובה.

ב. הבנקים לא יהיו חייבים לקבל את הבקשה של סבתא אהובה.

(פסקה 5)

8. למי עוזר "חוק הסבא" ?

(סה"כ 15 נקודות)

חלק שלישי – מבנה הקטע וארגונו

9. בפסקה 1 כתוב: "לאוכלוסייה זו קשה לקרוא את חשבונות הבנק..."

(2 נקודות)

הכוונה במילה : "זו" היא ל:

(סמנו את התשובה הנכונה)

א. אנשים בני ארבעים

ב. אנשים קשישים

10.

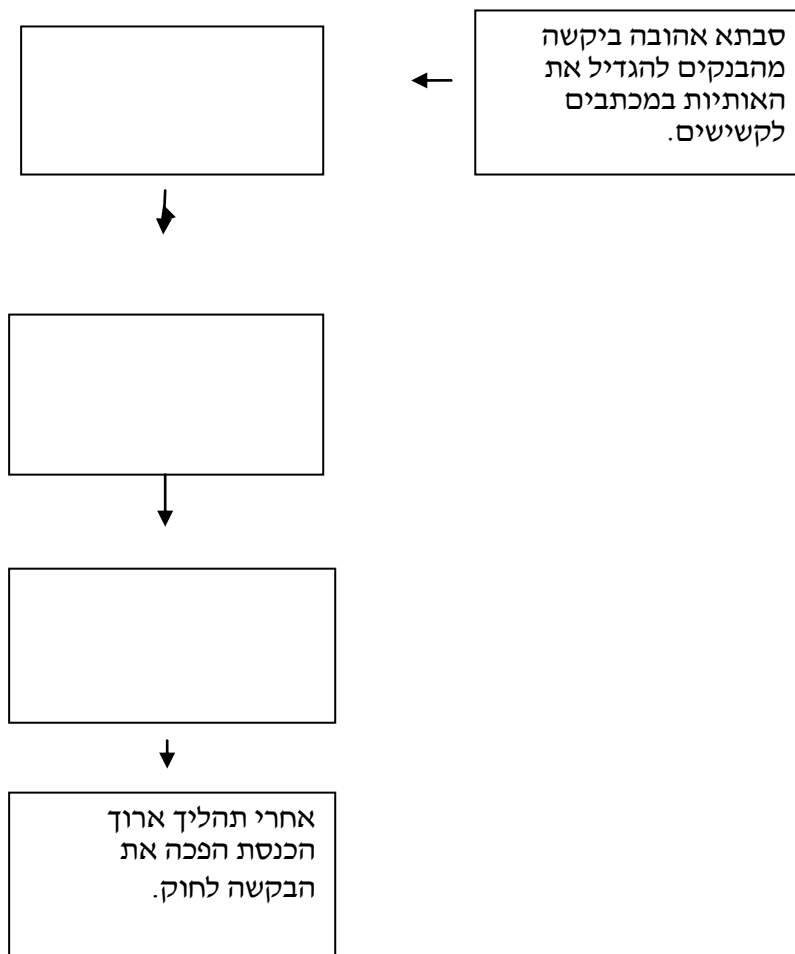
א. מהן הפסקות המתארות את המקרה של סבתא אהובה? (3 נקודות)

(כתבו את המספרים של הפסקות)

(6 נקודות)

ב. איך הפכה הבקשה של סבתא אהובה לחוק?

השלימו את התרשים מתוך מחסן התשובות:

מחסן תשובות:

- הנכדה המשיכה במאבק של סבתה ופנתה לחבר-כנסת.
- הבנקים לא נענו לבקשה של סבתא אהובה עד יום מותה.
- ✓ סבתא אהובה ביקשה מהבנקים להגדיל את האותיות במכתבים לקשישים.
- סבתא אהובה התכתבה עם הבנקים במשך שנים רבות.
- ✓ אחרי תהליך ארוך הכנסת הפכה את הבקשה לחוק.

11. בפסקה 5 כתוב: "מקומות החנייה האלה יהיו קרובים..." (2 נקודות)
הכוונה במילה "האלה" היא ל:
(סמנו את התשובה הנכונה)
א. מקומות חנייה רק עבור נהגים נכים.
ב. מקומות חנייה עבור נהגים בני 80 ומעלה.

12. בפסקה 6 כתוב: "שניהם באים להקל על החיים של האוכלוסייה המבוגרת."
(2 נקודות)
הכוונה במילה: "שניהם" היא ל:
(סמנו את התשובה הנכונה)
א. שני החוקים
ב. שני מקומות חנייה

חלק רביעי - הבנת לשון הקטע (כל תשובה נכונה 5 נקודות – סה"כ 20 נקודות)

13. פירוש המילה "להגדיל" בפסקה 2 הוא:
(סמנו את התשובה הנכונה)
א. לעשות יותר גדול
ב. לעשות יותר מפואר

14. בקטע מופיעה המילה: "קשישים".
מהי המילה שתחפשו במילון?
(סמנו את התשובה הנכונה)

הקשישים , קשישים , קשיש , קשה

15. פירוש המילה "מאבק" בפסקה 3 הוא:

(סמנו את התשובה הנכונה)

א. מלא אבק

ב. אבקה של הפרח

ג. מלחמה בשביל מטרה

16. בפסקה 6 כתוב: "שניהם באים לְהַקְל על החיים..."

לְהַקְל בא מהמילה:

(סמנו את התשובה הנכונה)

א. קל

ב. משקל

חלק חמישי – הבעה בכתב

(סה"כ 20 נקודות)

17. הדוד שלכם יוצא לפנסיה.

(12 נקודות)

כתבו מכתב בקשה לעירייה. במכתב תבקשו לתת לדוד הנחה בארנונה

(מיסי עירייה).

פרטי הכותב

פרטי הנמען לכב'

הנדון:

(8 נקודות)

18. מלאו את הטופס "ביטוח לאומי"

פרטים אישיים

מספר זהות (9 ספרות)	שם משפחה	שם פרטי	תאריך לידה	תאריך עליה
			/ /	/ /
כתובת פרטית		מספר	עיר	מיקוד
רחוב				
מספר טלפון				
/				
מין	מצב משפחתי	מספר ילדים		תושב ישראל
☐ זכר ☐ נקבה	☐ רווק/ה ☐ גרוש/ה	_____		☐ כן ☐ לא
	☐ נשוי/אה ☐ אלמן/ה			

אני מצהיר/ה בזה כי כל הפרטים נכונים.

_____ תאריך

_____ חתימה

בהצלחה!